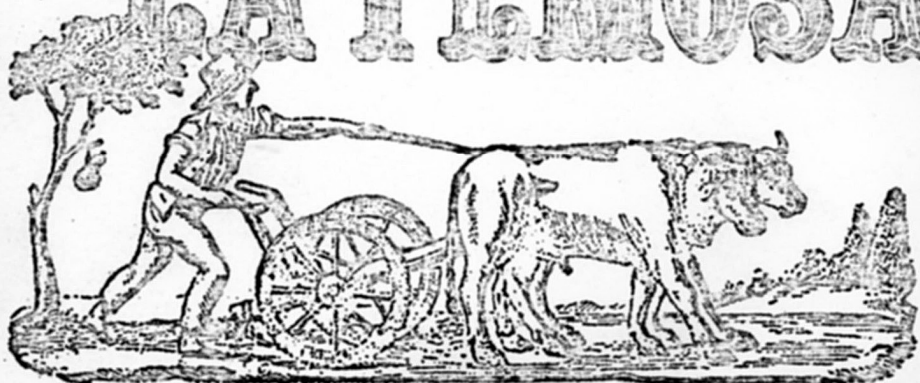

LA FEMOSA

ABRIL

ARTESA DE LLEIDA

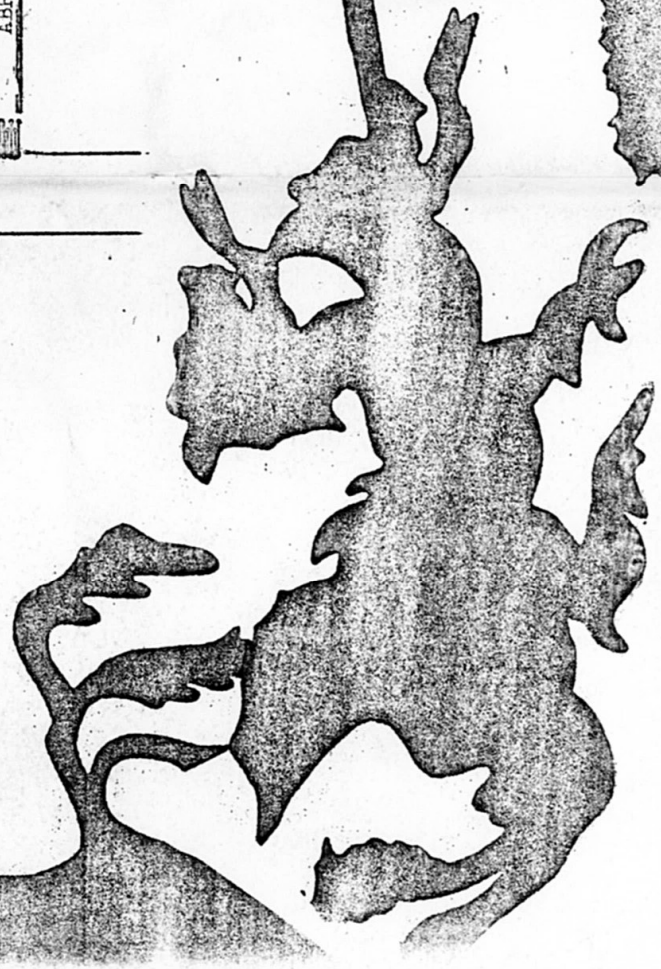
1982

LA FERIA

ABRIL ARTESA DE LLEIDA 1982

P O P O N E N T

Fa només un parell de mesos que des de les pàgines de la nostra revista saludàvem ben cordialment l'emissora de freqüència modulada, acabada d'estrenar a Miralcamp, amb el nom de RADIO PONENT. Aquesta emissora va començar parlant únicament en català i amb una mentalitat clarament catalanitzadora. Per aquest fet ens feia una gran il·lusió que "Ràdio Ponent", es consolidés com emissora arrelada al poble, pel poble, com emissora que havia d'estar una eina eficacíssima pel desenvolupament cultural i de recatalanització de les nostres comarques.

Haviem anat seguint les seves programacions i ens adonàvem que la seva sintonia cada vegada era més connectada, que agafava prestigi ensems que la gent que la feia possible començava a agafar confiança davant els micros i per això els programes sortien cada vegada més ben fets i més intencionats, més audaçs. Si, l'esperança que havíem posat a "Ràdio Ponent", no feia més que créixer. Estàvem d'enhorabona.

Però, com sol ocórrer amb moltes coses que s'inicien a casa nostra amb clara voluntat de treballar pel país sense caure en cevelis - mes de cap mena, l'emissora de Miralcamp "Ràdio Ponent" va ésser clausurada per ordre expressa del Governador de Lleida. El motiu? Que aquesta emissora emetia sens el corresponent i legal permís.

Davant d'aquesta iniciativa del Governador nosaltres ens quedem aclaparats. No entenem res. No entenem quines són les competències de la Generalitat quant a emissores F.M., (sospitàyem que les tenien totes). No entenem, que vol dir DRET D'EXPRESSIÓ. No entenem, ni tant sols el que és la democràcia. Només entenem que a les nostres comarques ens fa falta una emissora que parli només en català i que al mateix temps tingui criteris ben sòlits de què són i que representen les nostres comarques en el conjunt del nostre país i quina és la tasca immediata de normalització de la nostra llengua i de la nostra cultura.

Tot això ho complia "RADIO PONENT", i per això mateix demanem amb tota la nostra força la seva reobertura immediata.

LA FEMOSA

• • REVISTA DE INFORMACIÓ LOCAL • •
EDITA AGRUPACIÓ CULTURAL "LA FEMOSA"
C. DEL CASTELL N. 23 ARTESA, LLEIDA
DIPOSIT LEGAL N. L-264-1981
SEGONA ÈPOCA N. 33 ABRIL 1982

INDEX

Pòrtic	I
Temps-era-Temps	4
El problema del Ball	9
La novel.la de la fotonovel.la	II
La Norma	14
Fulls d'història	16
M'agrada ser Pagès	21
Val la pena una guerra	24
Entreteniments	26

Els articles i opinions que apareixen a les planes de LA FEMOSA, reflecteixen únicament l'opinió de llurs firmants.

TEMPS — ERA — TEMPS

Acabada l'última guerra civil (la del 1936 - 39), s'ensetà un llarg i fosc període de postguerra que, pels qui no la vam viure, ens costa de fer-nos una idea del que representà, no solament pel nostre país que patí una bestial persecució tot allò que feia olor de catalanitat, sinó pel que tingue de negatiu i repressiu del sentiment, del caràcter, del valors humans de tota la gent de l'Estat ja fossin d'un o altre bàldol. La gent que la va patir va restar marcada per sempre més.

La por emmudia qualsevol veu disconforme amb el que s'esdevenia al seu voltant, castrava qualsevol inici de cultura que no fos l'oficial. Tot havia de girar voltant d'unes concignes les quals, encara que avui ens esbalaeixen foren vigents durant anys i panys. Només elles soles (per sort nostra) amb el temps s'anaren descolorint i desprestigiant.

El cert és que als primers anys de la dictadura tothom havia de passar per l'adreçador (de grat o per força, això tant era), s'havia de fer veure que hom combregava amb aquelles òsties. No seria fins molt més tard que, els dissidents d'aquella mentalitat, s'atrevirien a dir la seva.

Encara que ara ens faci gràcia i desperti més d'un somriure, val la pena de donar un cop d'ull uns quants papers de llavors que hem pogut trobar :

SALUDO A FRANCO: ¡ARRIBA ESPAÑA!

SP

¡VIVA FRANCO!

Cello-Lugo (Modelo registrado)

Saludo a Franco ¡Arriba España!!

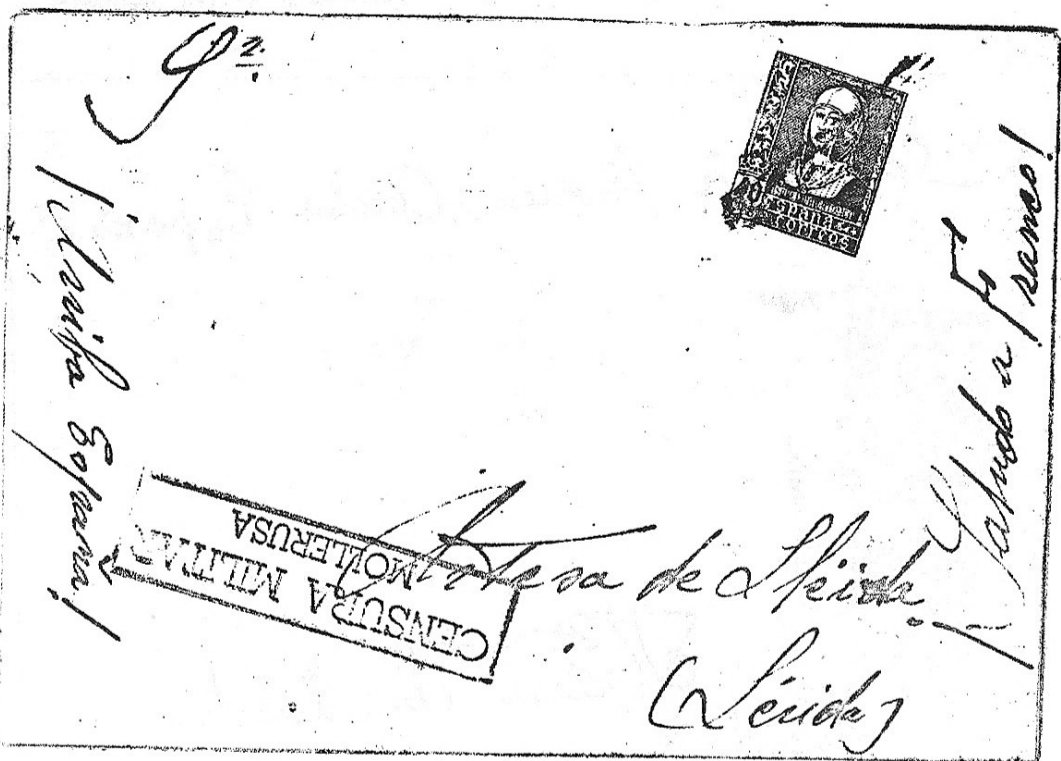
711

Castiella

María de Leizaola
Leizaola

A la pàgina anterior podeu veure-hi dos sobres a l'un, ecara per estrenar, no cal fer-li cap comentari. A l'altre cal adonar-se que s'hi llegeix, escrit a mà, "SALUDO A FRANCO ; ARRIBA ESPAÑA ! " . Tot això s'hi posava per evitar que la carta fos intervinguda per la censura. Tot i amb això no sempre s'aconsegua, ja que com podem veure, al sobre de sota (que també porta això de "Saludo a Franco") ha estat obert per la censura, potser perquè, aquest, porta el nom del nostre poble escrit en català, cosa llavors penada :

Les cartes intervingudes arribaven al seu destinatari obertes portan estampat aquest tamó :

CENSURA MILITAR
Artesa de Lérida

La censura, però, podia efectuar-se al mateix poble d'on partia la carta o allí on era destinada

CENSURA MILITAR
LÉRIDA

El triomfalisme dels vencedors va arribar a fer estampar allò de "AÑO DE LA VICTORIA" a tots els papers que sortien d'impremta, i això tant als papers oficials com privats, religiosos i profans.

Fa angúnia de veure-ho estampat en un recordatori de primera comunió, però, encara més trobar-ho en un de defunció

RECUERDO
DE LA
PRIMERA COMUNIÓN
de la niña

Celebrada
en la Iglesia Parroquial
de San Miguel
el día 8 de Mayo de 1939
Año de la Victoria
Artesa de Lérida

Oh! Buen Jesús,
yo creo firmemente
que por mi bien
estás en este altar

15913

En els papers oficials la gent s'acomiadava d'aquesta manera:

"DIOS SALVE ESPAÑA Y GUARDE A VD. MUCHOS AÑOS"

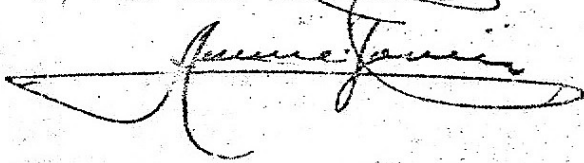
O bé d'aquesta altra manera, la qual, com podeu veure més avall, perdurà molts anys :

Por Dios, España y su Revolución Nacional-Sindicalista.

Lérida 12 de Agosto de 1939

Año de la Victoria

El Jefe Provincial

SALUDO A FRANCO
HARRIBA ESPAÑA!

Por Dios, España y su Revolución Nacional
Sindicalista.

Artesa de Lérida, febrero de 1957.

*El Cabildo Sindical
de la Hermandad*

Encara que aquests són uns papers molt humils ,
tenen la força dels autèntics documents, i per això
ateix reflexen gràficament aquells moments històric
ue, sortosament han quedat lluny.

Joan Andreu

EL PROBLEMA

DEL BALL

Cal preguntar-se quin es l'esbarjo millor per a un jove avui dia? Pot haver respostes de tota mena, però no n'hi haurà mai una de correcta per a tothom. Perquè és clar, cadascú passa el temps sobrant com pot, i dins d'aquest com a poder fa el que vol.

Els dies 6 i 13 de Febrer es van celebrar els balls de Sta. Agueda a Artesa i Puigvert. Això indica que no es perd la tradició, que els joves encara tenen ganes de celebrar aquesta i tan popular festa i antiga com és. Tot i amb això cal remarcar que mancava molta gent jove entre els 18 i 25 anys. Què vol dir això? que la gent no té ganes de divertir-se? Estan tips de tot? No els agrada el ball? Tenen altres llocs on anar? Aquestes i moltes altres preguntes més es podrien fer a uns joves que semblen ensopits embotits en un PUB o bé en una "DISCO". Realment ens costa anar al ball perquè cada vegada que en fan, no hi ha gaire gent, però per aquest mateix problema no ens hem de tancar a casa i quedar-nos mirant l'aparell de les angúnies hem de

sortir, hem de ser més valents i divertir-nos al nostre poble, que és en realitat on ens ho passem més bé, encara que no ens ho creiem.

Però tot no són notícies dolentes, també n'hi ha de bones, com per exemple el ball de Carnestoltes que es va celebrar a Artesa el dia 26 de Febrer i a Puigvert el dia 7 de Març, veritablement aquestes festes poden canviar una en bona part l'aspecte boirós descrit abans, doncs varen resultar un èxit a cada població. A Artesa, potser i mancava més joves disfressats però tot i amb això varen fer un ple dels que feia dies no es veia.

Fins ara s'han acabat les festes, les pròximes seran les de Setmana Santa, Sant Jordi etc etc. Em sembla que caldria concienciar-nos tots una mica enfront les festes. A molts tant els dona, però hi ha altres que pensem d'una altra manera molt diferent a passar desapercebuts, i al mateix temps que fossin alegres, amb una massiva participació per part de tot el poble. Que les festes fossin recordades d'alguna manera més especial, no com les recordem fins ara, amb poca o poquíssima gent i sempre molt criticades per tot hom. Som nosaltres els que hem de salvar el ball perquè de fora no ens vindrà ningú a ajudar-nos. Així és que ens hem d'animar i fer cap al BALL.

LLORENÇ

A 2,600 Km. a l'est

la Novella

De la Fotonovella

Aquest matí he coincidit amb el senyor Canons i el senyor Fonolleda, com tants altres matins, al bar de sempre on prenen l'habitual talladet de mig matí. A tots ens aniria millor una camamilla, però...

El senyor Canons, contundent com sempre, aquest matí estava molt indignat. Fixeu-vos, deia, que el meu fill vol escriure una fotonovella. És boig! S'ha begut l'enteniment! En Fonolleda, li recomanava que el tregués de l'afamada i cara escola on fa BUP i el portés en un Institut on aquestes coses no passen. És defensor de l'ensenyament públic. Quan en Canons s'ha esbravat una mica, cosa difícil perquè en Fonolleda semblava, més aviat Ortigada, li he pogut preguntar perquè li havia agafat al seu fill aquesta dèria de la fotonovella. Ens ha explicat que el seu fill ha de fer un treball per a la classe de català sobre les "tècniques de narració". I es veu que el noi defensa que la fotonovella és una tècnica, com una altra, que barreja imatge i text per explicar una història, generalment sentimental. He hagut de donar-li la raó al noi tot i que en Ca-

nons es disparava.

El que més irritava el meu company de barra era que el seu fill volgués fer-ho en català. L'home deia que no, que aquestes coses s'havien de fer -si és que s'havien de fer- en castellà. Que una fotonovel·la no és cap mena de cultura, i que el professor s'hauria de preocupar més de parlar-los de Catalunya i el català i en Pompeu Fabra. Ha estat difícil fer-li entendre que una fotonovel·la també és una manifestació de cultura.

-) Sí vés, quina manifestació cultural més gal·dosa...

En Pérez, el del banc, s'hi ha afegit, com sempre fa, perquè surt a esmorzar una mica més tard.

Els meus amics sortien amb els mites de sempre: que si el Patufet, que si en Folch i Torres, que si la sardana... Per què, la Trinca pot passar, que fa unes cançons molt bones... Però fer servir el català per una fotonovel·la, això era com una mena de rebaixa, de degradació per al català.

I per què fer servir una llengua és degradar-la? Ben mirat, el català, una llengua, qualsevol llengua, existeix en tant que és el vehicle d'una explicació, d'una comunicació, amb paraules. L'única degradació que sofreix una llengua és la de la inutilitat, la de no servir, la de ser tancada en una caixeta d'or amb pany i clau.

Algunes persones, pensen, em fa l'efecte, que

el català ha de tenir vocació de "tieta", de conservar-se "immaculat", i sense embrutar-se. Flac favor li faríem. Seria bonic, molt polit, potser si. Un gramòfon també és molt bonic, i molt ben treballat, i sona. Però proveu d'escoltar una fil harmònica, la que sigui, gravada amb estèreo amb un gramòfon. És absolutament horrorós. El gramòfon no és adequat al temps actual. Ha evolucionat cap els sofisticats "plats" actuals. Per què el català no ha de poder evolucionar del gramòfon de l'època de Fabra als actuals "cassettes" miniaturitzats?.

Joan Maria Romani

ALGUNS PENSAMENTS SOBRE "LA NORMA"

La Norma, per a fer una unió amb el país Valencià de cara als mundials, vol casar-se amb el naranjito, a qui ella anomena amorosament, taronjeta.

Molts pares després de conèixer a la Norma, han canviat d'opinió sobre l'abort.

Núria Espert, prepara l'estrena de l'obra "Una altra Norma si us plau".

En previsió de que no s'infiltri la Norma a les escoles, molts mestres han posat el retol de "Reservado el derecho de admisión" o el de "No hay billetes".

FULLS D'HISTÒRIA

ARTESA AL 1799

Fóra interessant de tenir un inventari periòdic dels habitants i cases d'Artesa a partir de la Repoblació, ja que d'aquesta forma es podria fixar el progrés i el retrocés demogràfic del poble al llarg del temps i també els indrets cap on s'anava engrandint; de moment les notícies documentals, que tenim sobre el tema, fins al 1799, són tan migrades, breus i imprecises que només podem fer boirosos esborçalls de l'evolució del poblament artesenc. Pel que fa al nombre de població, fins a l'any abans esmentat, només tenim dues dades, la primera ens la dóna el cens del 1356, en que consta que Artesa tenia 29 focs, uns cent-trenta habitants, població, que com es diu en un document de pocs anys després, la pesta minvà, encara que no sabem quan; i la segona ens la dóna el cens de Floridablanca, l'any 1787, i consta que tenia 389 habitants. Dues dades en quatre-cents trenta anys són poques dades com per pensar en especificar el desenvolupament demogràfic d'Artesa.

A l'any 1799 es va fer a Artesa un detallat inventari, en què s'especifica els noms dels habitants i totes les seves pertinències (cases, horts, patis, terres, etc.) valuades i el lloc on estaven situades; mitjançant aquest inventari ens po-

dem fer una idea de l'Artesa d'aleshores i dels canvis de tot tipus que s'han anat produint des d'aquell moment fins als nostres dies. Copiar tot l'inventari seria molt llarg per tant em limitaré a les cases, patis i corrals, que són els que ens podem configurar l'estructura del poble, amb la qual cosa cadascú pot establir l'evolució de les cases i carrers, i també la dels habitants.

Pere Joan Batlle

Una casa sita en la vila, confronta a sol hixent ab la casa de Josep Porqueras, a ponent ab la plaseta de casa lo farré, a mig dia ab lo carreró i a tramuntana ab lo carrer corrible.

Altra casa sita ab carrer, confronta a sol hixen ab Joan Arrufat, a ponent ab Pere Fico, a mig dia ab lo carrer corrible i a tramuntana ab lo seu freginal i ab son corral.

Altre corral situat qui va al cementiri, confronte a sol hixen ab dit carrer del semintiri, a ponent ab lo ort de Andreu Falguera, a mig dia ab lo camí i a tramontana ab lo carreró.

Josep Porquera

Una casa sita en la vila, confronta a sol hixen ab lo carreró, a ponent ab la casa de Pere Joan Batlle, a mig dia ab lo carreró, i a tramuntana ab lo carrer corrible.

Ramon Gallart (Povill Nogué)

Una casa sita a la vila, afronta a sol hixen ab la casa de Josep Jové, a ponent ab lo carreró, a

mig dia ab un pati de Felip Bosch, i a tramuntana ab lo carrer corrible.

Un pati i un corral que confronte a sol hixen i tremontana ab lo freginal de Josep Bellmunt , a ponent ab lo camí o carrer corrible, i a mig dia ab lo corral de Josep Carrera, viuda.

Josep Jové

Una casa ab son corral i ort, confronte a sol hixen i tremontana ab lo carrer corrible, a ponent ab Ramon Gallart, i a mig dia ab terres del comí.

Manuel Gasol

Una casa ab son corral, confronte a sol hixen ab Miquel Carrera, a ponent ab lo camí o carrer, a mig dia ab Miquel Carrera, a tremontana ab la casa de Josép Drudis, farré.

Ramon Giné

Una casa i corral, que confronte a sol hixen ab terres de Miquel Carrera, a ponent ab la Carretera o carrer corrible, a mig dia ab Josep Drudis, i a tremontana ab viuda Carrera.

Joan Solé

Una casa i corral que confronte a sol hixen i mig dia ab lo carrer corrible, a ponent ab la casa de Joan Pelegrí, i a tremontana ab lo corral de Jaume Batlle.

Joan Pelegrí i Minguet

Una casa ab son corral, confronte a sol hixen ab Joan Solé, a mig dia ab lo carrer corrible, i a ponent i tremontana ab Jaume Batlle.

Casa que passà a Magí Tico, mestre de cases.

Jaume Batlle

Una casa ab son corral, confronte a sol hixen ab Felip Bosch a ponent ab lo camí de Granyana, a mig dia ab terreny de la rectoria, i a tremontana ab terres de Josep Solé.

Una casa ab son corral, confronte a sol hixen ab Joana Minguet, a ponent ab Miquel Carrera, a mig dia ab lo carrer corrible, i a tremontana ab F^o Oró.

Altra casa sita al carrer Nou, confronte a sol hixen ab Joan Olomí, i a ponent, mig dia i tremontana ab lo carrer corrible.

Altra casa sita al carrer Nou, confronte a sol hixen ab Asidro Oró, a ponent ab Josep Biosca, a mig dia ab lo freginal de Josep Coll, i a tremontana ab lo carrer corrible.

Miquel Carrera

Una casa ab son corral, confronte a sol hixen ab Jaume Batlle, a ponent ab casa de Viuda Carrera, a mig dia ab lo carrer corrible, i a tremontana ab F^o Oro.

Un corral detràs les cases que confronte a sol hixen ab terres d'ell mateix a mig dia ab Josep Dru dis, -farré, a ponent ab Ramon Giné, a tremontana ab Josep Bellmunt.

Aquest corral ha passat a Josep Jové.

Josepa Carrera, Viuda

Una casa que confronte a sol hixen ab Miquel Carrera, a mig dia i ponent ab lo carrer corrible, i a tremontana ab Fº Oro.

Un corral que confronte a sol hixen ab Miquel Carrera, a mig dia ab Ramon Giné, a tremontana ab viuda Nogué, i a ponent ab lo carrer corrible.

Fº Oro i Fon

Una casa ab son corral, confronte a sol hixen ab la carretera devall les cases, a ponent ab lo carrer corrible, a mig dia ab viuda Carrera, i a tremontana ab Felip Bosch.

Felip Bosch

Una casa i corral, confronte ab la carretera, a ponent ab lo carrer corrible dit la plaça, a mig dia ab la casa de Fº Oro, i a tremontana ab la casa de Fº Gallart.

Altra casa corral sita a la Vileta, confronte, a sol hixen ab lo carrer corrible, a ponent ab la carretera, a mig dia ab la casa de viuda No, i a tremontana ab Andreu Falguera.

Un pati que afronta a sol hixen ab la casa de Josep Jové i ort de Josep Oro, a ponent i mig dia ab lo camí, i a tremontana ab la casa de Ramon Gallart, povill de la casa Felip Nogué.

continuarà el mes proper

J. Gallart

M'AGRADA SER PAGÈS

Amb aquest mateix títol vaig escriure una poesia a la qual en Jordi Oró va posar música i d'aquesta manera és com és coneguda per més gent. Una de les estrofes que m'agrada més és aquella que diu:

Sóc pagès i no sé si això és sort,
Però, m'agrada el camp i el treballar.
Ningú no em podrà dir "que vinc de l'hort"
Perquè sé d'on vinc i allà on vull anar.

Efectivament; el fet de ser pagès, d'agradar-me de ser-ho, comporta no romandre passiu davant de tots els nostres problemes, sinó preocupat per totes les coses que directament o indirectament afecten la classe social a la qual pertanyo. Sí que m'han preocupat i em preocupen les reivindicacions de tipus econòmic que des de la Unió de Pagesos s'han portat a cap: "Preus justos al Camp", "Volem viure de la terra", "no a seguretat social agrària" i un llarg etc., però, evidentment, allò que m'ha mogut amb més força ha estat una altra mena de reivindicacions. A mi m'ha importat sempre més el respecte a la persona, al ciutadà que treballa la terra que aquesta altra mena de reivindicacions que demanen "preus justos" a l'oli, al vi, al blat a la fruita, tot i que reconec que sense aquesta els pagesos a-

nirem desertant, ara uns, ara els altres, cap a sectors més remunerats.

Recorso com si fos avui el consell dels pagesos grans quan jo vaig començar a agafar l'eixada : "No siguis ruc i aprèn qualsevol altre ofici, allà sempre seràs respectat i aquí en canvi, et tractaran sempre com un miserable". No obstant m'he quedat i per això he pogut comprovar, infinitat de vegades, quanta raó tenien els que m'aconsellaven.

Els pagesos sempre hem estat el darrer esglaó de l'escala de la classe social d'aquest país. Hem estat la gent més marginada i menystinguda i fins i tot oblidada alhora d'alfabetitzar els nostres pobles i dotar-los dels mínims serveis sanitaris, llum, telèfon o comunicacions... De vegades sentiu també explicar un acudit a algú on hi surt alguna persona pagesa tòtila, que aquesta també ho es. No us cal encaparrar massa, els pagesos quedem molt bé com a rucs, totxos i ignorants que no sabem res ni hem vist mai res. Quan algú s'enterra que ets pagès ja tothom es veu en cor de fer-te passar bou per bestia grossa.

Aquest poc respecte, aquest mirar-nos per sobre l'espatlla, aquesta marginació persistent de la societat que es palesa quotidianament amb infinitat d'anècdotes i de detalls és el lot que emmascara i embruta la nostra dignitat com a persones i com a pagesos. Crec, sincerament, que mentres les nostres reivindicacions no ens portin a aconseguir una acep

tació i un respecte dins d'aquesta societat nostra mai no podem reivindicar preus justos als nostres productes perquè el qui se'n fot de la persona més se'n fotrà dels productes.

Cal treballar, doncs, per a aconseguir que tots els pagesos tinguem les coses clares i sapi -- guem qui som, el que representem i el que volem. Cal crear aquesta consciència, mínima, de classe per a poder adonar-nos que la nostra força rau, precisament, en el fet de ser, saber que som i que volem continuar éssent pagesos.

Ningú no em podrà dir "que vinc de l'hort" perquè sé d'on vinc i allà on vull anar.

A. Costafreda

ALGUNS PENSAMENTS SOBRE "LA NORMA"

La Norma és completament normal.

La Norma ha dit a Adolf Suárez, que pot prometre i promet, que normalitzarà a nivell de carrer el que a nivell de carrer és normal.

La Norma retira de la cartellera del cinema la pel·lícula "Encima de la cama tiene la mano María", perquè traduïda al català ha resultat porno.

VAL LA PENA UNA GUERRA?

Guiada per la idea que generalment les guerres estan provocades per motius econòmics o de poder, em preguntava què passa a les Malvines, i que pugui donar lloc a una guerra.

He buscat a l'Enciclopèdia Catalana i com podeu veure no sembla pas que els motius siguin econòmics, ja que no hi ha grans riqueses de què es puguin aprofitar altres.

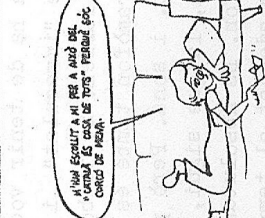
Deduïm doncs que tot el problema no és més que un tira i arronsa entre Argentins i Britànics per demostrar-se a si mateixos i als altres qui és més fort.

Pot ésser també que Argentina intenta atreure l'atenció del poble cap a un altre adjectiu, i amagar així els problemes interns.

la NORMA

PER TÀSNER · ESQUERRA

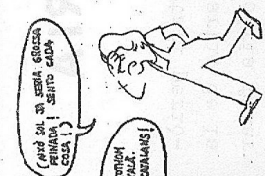
"M'HA ESCRIT A MI REI A ANZ DE
"CUMPLA ES ANZ DE TOTS" PERANZ EIC
CORIG DE MEIA.

"VIC UNA GRANULES
PESADA QUE CANI
PERANZ EN UN
PESAT."

"JO VINDIA QUE VINDIA
PRANZ DE EL CAVALL.
COMPIANT PELS COMIANZ!

"CANZ DAL SA SERIA GRONZ
PRANZA! SERIO GONZ
COSA!"

"QUE TETIANA PER GHI TOY,
I'N UN ESTIC SEGURA
QUE ACABANA
ESTIMANT-IO!"

"L'HA DON EL PRANZ EN UN
DANZA EN SENZOR COK PRANZA
UN ESTIC ESTIMANT-IO VALLS
PES COMPIANT."

"LEIA UN PROFESSOR
SIC"

"MARE REUSA:
"JA P'ACABARA PRANZ LA
"COMPIANT SERIA JOSE!"

la NORMA

PER TÀSNER · ESQUERRA

"ANUSUAL-RES FERRIES EL TEMPS, ANORMA!
"JA SON GENT COMPIANT I FEN L'ESFORZ
DE PRANZ DE EL CAVALL.
EL PRANZ DON
EL PRANZ DON"

"QUIN COS MÉS
SUPS? COM ES
DIU?"

"LI DIEN
"ROCKY"

"ROCKY" VINE TÈ
PVA ANZ "ROCKY!"
NO VINDA PAS
NO ET COMPIANT!"

"ROCKY" EN!
ESTA ES LA ANORMA,
TIENES QUE QUEREDA!"

"DON EL MAREU FREUDE,
ADREST GOS?"

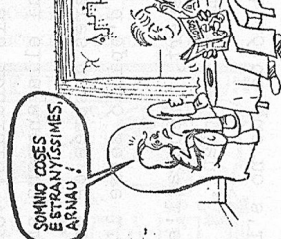
"ENS EL VAREU
REGALAR JMS
AMICS
HONGAREGOS."

"PER QUE NO
LI PRANZ EN
HONGARET?"

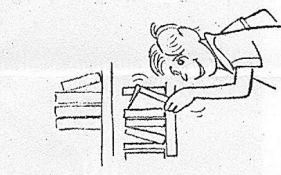
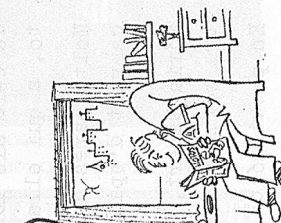

la NORMA

EL CATALA · COSA DE COS

"SOMNO COSES
ESTRANYISSIMES,
ARNAU!"

"TÈ AQUEST LLIBRE.
INTERPRETA ELS SOMNIS."

"NO NECESITO CAP
INTERPRET!"

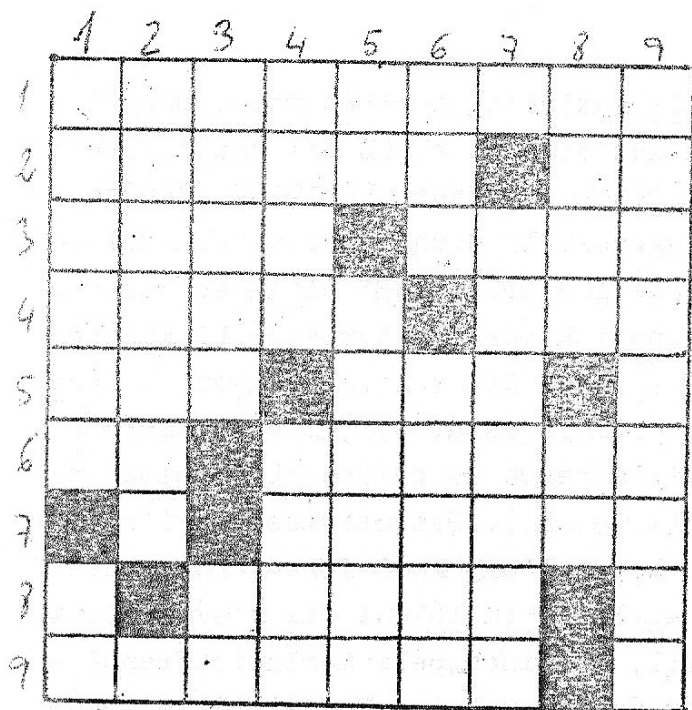

"JO SOMNIQ
EN CATALA!"

PER TÀSNER · ESQUERRA

ILLES MALVINES: Arxipèlag de l'Atlàntic meridional, situat a uns 650 Km. al NE del cap d'Hornos (11.961 Km² i 2.098 habitants en 1970). Consta, de dues illes grans, la Gran Malvina i la Soledad, i de més de 100 illots, El clima és oceànic amb estius trets i hiverns rigurosos; hi manquen els arbres, per causa del vent. Els recursos econòmics són la cria de ramat oví, l'exportació de llana i pell i la pesca de balena. La capital és Port Stanley (1.098 h.). Descobertes per l'holandès Sebald de Weert l'any 1600 foren anomenades, Falkand pels anglesos en 1690 i al començament del segle XVIII, Malvines pels mariners francesos procedents de Saint-Malo; Bougainville fundà Port-Louis en 1764, a la Malvina Oriental. Ocupat temporalment pels espanyols i, a partir del 1820, pels argentins, el 1833 els britànics s'apoderaren de l'arxipèlag, que encara conserven, no obstant les periòdiques reclamacions de L'Argentina.

LETS

OCURRÈNCIES

HORITZONTALS

1.- El qui demanda. 2.- Pertanyent o relatiu al amor sexual. Al revés, partícula amb la que es demana conformitat, també expressió de dolor. 3.- Que no sap el que podria o deuria saber. Excavació longitudinal feta en el sòl. 4.- Sense forma determinada. Vocals. 5.- Rinxol, floc de cabells corbats en espiral. Al revés, conjunt de bigues de fusta fortament unides formant una plataforma flotant. Consonant. 6.- Començament de "Item". Al revés, que posen atenció. 7.- Vocal. Al revés, conjunt de brots. 8.- Zero. Al revés, en plural unitat monetària d'Itàlia. Cinquanta. 9.- Nau de navegació pesada. Vocal.

VERTICALS

- 1.- Moneda romana d'argent. Mascle de l'oca.
- 2.- Anacoreta, asceta. Vocal.
- 3.- Infant, criatura. Abreviatura de senyor.
- 4.- Al revés, nom de dona. Al revés, instruments que serveixen per a fer avançar una embarcació baten l'aigua.
- 5.- Conjunció copulativa. Posarà la fita.
- 6.- Sis-cents cinc. Que existeix des d'una època anterior, que no és nou.
- 7.- Vocal. Cercle lluminós que envolta un objecte.
- 8.- Fibra sintètica. Consonants.
- 9.- Que es pot tolerar.

SOLUCIO

1.- DENARI. OC. 2.- EREMITA. A. 3.- MOCOS. SR. 4.-
ATIR. SMER. 5.- NI. FITARA. 6.- DCV. ANPIC. 7.- A.
AUREOLA. 8.- NITC. TR. 9.- TOLERABLE.

VERTICALS

1.- DEMANDANT. 2.- EROTTIC. IO. 3.- NECI. VALL. 4.-
AMORE. UOE. 5.- RIS. IAR. R. 6.- IT. STNEJA. 7.- A
. MAJOR. 8.- O. SERIL. T. 9.- CARRACA. E.

HORIZONTALS

Solució a la Sopa de Lletres

Fuster. Pagès. Paleta. Metge. Ferrer. Baster.
Carreter. Picapedrer. Pastisser. Sargaire.

SOPA DE LLETRES

P	A	S	T	I	S	S	E	R	Q
V	I	T	X	S	E	G	A	P	H
O	E	C	A	R	R	E	T	E	R
B	R	E	A	S	T	L	A	M	E
A	I	F	T	P	F	T	O	L	T
S	A	N	B	I	E	N	X	E	S
T	G	O	V	L	R	D	F	G	U
E	R	I	A	M	R	O	R	T	F
R	A	P	O	S	E	A	T	E	I
A	S	U	R	I	R	H	O	M	R

Si busqueu en el requadre hi trobareu els noms de deu oficis alguns dels quals s'han perdut.

